

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL ASOCIACIJOS „A“, ATSTOVAUJAMOS VADOVO X, SKUNDO PRIŠŠ PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2018-01-19 Nr.4D-2017/2-319

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo asociacijos „A“ (toliau vadinama – Asociacija), atstovaujamos vadovo X (toliau vadinama – Pareiškėjas), skundą dėl Palangos miesto savivaldybės (toliau citatose ir tekste vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų galimai netinkamų veiksmų (neveikimo), sprendžiant projektinių pasiūlymų viešinimo klausimą (toliau vadinama – Skundas).

2. Skunde nurodoma:

2.1. „2017-02-06 raštu [...] Asociacija kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorę [...] dėl projektinių pasiūlymų skelbimo Savivaldybės internetinėje svetainėje. Šiuo raštu Asociacija nurodė, kad Savivaldybės internetinėje svetainėje miesto gyventojams nėra sudarytos realios galimybės rasti informacijos apie Savivaldybės teritorijoje statomų statinių projektinius pasiūlymus. Dėl šios priežasties Palangos miesto gyventojams yra apribojama teisė susipažinti su projektiniais pasiūlymais ir teikti su tuo susijusius pasiūlymus“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „2017-02-23 Savivaldybės administracijos direktorė [...] į Asociacijos raštą pateikė atsakymą Nr. (4.23.)-D3-754 (toliau vadinama – Atsakymas), kuriame nurodė, kad visa aktuali informacija apie numatomą statinių projektavimą yra viešai prieinama ir skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.palanga.lt skiltyje „Teritorijų planavimas“, pasirinkus nuorodą „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“;

2.3. „Tačiau pažymėtina, kad [...] Savivaldybės internetinėje svetainėje pasirinkus nuorodą (2017 metų žymoje) „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“ paskutinis atnaujinimas buvo atliktas 2017-02-21, tai yra prieš pat Savivaldybės administracijos direktorei [...] pateikiant Asociacijai Atsakymą (2017-02-23). Šiuo „atnaujinimu“ Savivaldybės internetinėje svetainėje buvo panaikinti visi iki tol šioje nuorodoje buvę įrašai, o jokie nauji įrašai ilgą laiką nebuvo patalpinti“;

2.4. „[...] Savivaldybės administracijos direktorės [...] biurokratinis elgesys – viešų įrašų apie projektinius pasiūlymus panaikinimas iš internetinės svetainės, nesilaikant privalomų teisės aktų reikalavimų, pažeidžia gyventojų teisę į viešą informaciją, iš esmės panaikina visuomenės galimybę susipažinti su visuomenei svarbių statinių numatomu projektavimu, projektiniais pasiūlymais, teikti savo nuomonę, pasiūlymus bei dalyvauti viešuosiuose susirinkimuose dėl projektinių pasiūlymų svarstymo.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „ištirti, ar Savivaldybės administracijos direktorė [...] ir (arba) kiti Savivaldybės tarnautojai [...] nepažeidė teisės aktų reikalavimų, o

nustačius pažeidimus, imtis atitinkamų veiksmų užkirsti kelią tolimesniems galimiems pažeidimams.“

4. Savivaldybės administracijos 2017-02-23 rašte Nr. (4.23.)-D3-754 nurodyta: „Informuojame, kad aktuali informacija apie numatomą statinių projektavimą yra viešai prieinama ir skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje www.palanga.lt skiltyje „Teritorijų planavimas“, pasirinkus nuorodą „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

5. Seimo kontrolierius, siekdamas išsiaiškinti Pareiškėjo nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Savivaldybę, prašydamas pateikti paaiškinimus dėl Skundo teiginių bei atsakyti į Seimo kontrolieriaus klausimus.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

6. *Savivaldybė* Seimo kontrolierių informavo, pateikė paaiškinimus, iš kurių nustatyta:

6.1. „[...] Savivaldybėje buvo gautas Asociacijos 2017-02-06 raštas Nr. PB17.02.06 [...] (gauta 2017-02-07, reg. Nr. (4.23.)-D2-763). [...] Savivaldybė, nepraleisdama Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatyto 20 darbo dienų termino, 2017-02-23 į šį kreipimąsi atsakė raštu Nr. (4.23.)-D3-754 [...]“

6.2. „[...] vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 ir 15 punktų bei Statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymo Nr. DI-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“ 1 punktų nuostatomis, visa informacija apie numatomą statinių projektavimą Palangos mieste yra viešai prieinama ir skelbiama Savivaldybės interneto puslapyje www.palanga.lt skiltyje „Teritorijų planavimas“, „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“ pasirinkus nuorodą į aktualius metus.“

6.3. „[...] Asociacijos skunde nurodomas teiginys, kad interneto puslapyje www.palanga.lt, skiltyje „Teritorijų planavimas“, pasirinkus nuorodą „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“ buvo pašalinti visi iki tol buvę įrašai, o jokie nauji įrašai ilgą laiką nebuvo talpinami, yra klaidingas. Šioje skiltyje informacija (skelbimai dėl projektinių pasiūlymų) talpinama gavus iš statytojų informaciją apie numatomas statybas.

Gavus tokią informaciją, pirmasis įrašas 2017 metais buvo patalpintas kovo 6 d., kadangi iki tol jokių pranešimų apie numatomas statybas Savivaldybės administracija nebuvo gavusi. Interneto puslapyje www.palanga.lt, skiltyje „Teritorijų planavimas“, pasirinkus nuorodą „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“, paskutinio atnaujinimo data ir dabar nurodoma 2017-02-21 („Paskutinis atnaujinimas: 2017-02-21 13:23:26“), kadangi šią dieną (ir atsakymo į Asociacijos kreipimąsi rengimo metu) tiesiog buvo sukurta nuoroda „2017 metai“. Toliau pasirinkus nuorodą „2017 metai“ paskutinio atnaujinimo data nurodoma 2017-04-13 („Paskutinis atnaujinimas; 2017-04-13 10:29:30), kadangi tą dieną įkelta paskutinė informacija apie numatomą dviejų butų gyvenamojo namo, Kunigiškių g. 20, Palangoje, rekonstravimo projektą.“

6.4. „[...] jokia informacija šioje nuorodoje pašalinta nebuvo, kadangi iki 2017-03-06, nesant informacijos apie Palangos mieste planuojamas statybas, jokie įrašai tiesiog nebuvo įkelti.“

6.5. „Nuo 2017-01-01 Savivaldybės administracija buvo informuota apie 5 numatomas statybas (projektinius pasiūlymus). Visi Savivaldybės administracijoje nuo 2017-01-01 gauti

projektiniai pasiūlymai paskelbti internete puslapyje [www.palanga.lt/Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant/2017 metai](http://www.palanga.lt/Teritorijų_planavimas/Visuomenės_informavimas_apie_numatomą_statinių_projektavimą_ir_visuomenės_dalyvavimas_svarstant/2017_metai)“.

6.6. „Už informacijos apie numatomas statybas (projektinių pasiūlymų) paskelbimą interneto puslapyje www.palanga.lt skiltyje „Teritorijų planavimas“ atsakingas Architektūros ir teritorijų planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas Mindaugas Valaitis, tel. (8 460) 48 708, el. p. mindaugas.valaitis@palanga.lt“.

6.7. „Informacija, paskelbta [www.palanga.lt/Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant](http://www.palanga.lt/Teritorijų_planavimas/Visuomenės_informavimas_apie_numatomą_statinių_projektavimą_ir_visuomenės_dalyvavimas_svarstant), nėra pašalinama, t. y., projektiniai pasiūlymai yra viešai prieinami ir skelbiami nuo pat 2014 metų.“

6.8. „Savivaldybių veikla apima labai daug sričių (tiek savarankiškosios, tiek valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos). Akivaizdu, kad tokiu būdu yra patogiau ieškoti, rasti bei susipažinti su vienoje vietoje (nuorodoje) pateikta informacija. Šiuo atveju pateikta skiltyje „Teritorijų planavimas“.

Asociacija 2017-03-09 raštu Nr. PB27.03.09 „Dėl visuomenei svarbių statinių numatomo projektavimo ir projektinių pasiūlymų skelbimo savivaldybės internetinėje svetainėje“ (gauta 2017-03-10, reg. Nr. (4.23J-D2-1500) pareiškė pretenziją dėl informacijos viešinimo pirmajame Savivaldybės interneto puslapyje. Šiuo metu visa informacija apie Palangos mieste numatomas statybas (projektiniai pasiūlymai) yra viešinama ir pirmajame Savivaldybės interneto puslapyje www.palanga.lt“.

6.9. *Savivaldybė* pateikė dokumentus, taip pat tyrimo metu patikrinta skiltyje „Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant/2017 m.“ visa 2017 metais skelbta informacija apie projektinius pasiūlymus. Nustatyta, jog šioje skiltyje Savivaldybė pateikė informaciją apie 26 vykdomus projektus, t. y., parengtus projektinius sprendinius bei kitą teisės aktais numatytą informaciją:

6.9.1. „Savivaldybėje 2017-02-28 gautas UAB [...] prašymas „Dėl projekto viešinimo“.“ Savivaldybė informaciją paskelbė 2017-03-06;

6.9.2. „Savivaldybėje 2017-03-10 gautas prašymas „Dėl projektinių pasiūlymų skelbimo“.“ Savivaldybė informaciją paskelbė 2017-03-10;

6.9.3. „Savivaldybėje 2017-04-11 gautas prašymas „Dėl visuomenei svarbaus statinio projektavimo viešinimo“.“ Savivaldybė informaciją paskelbė 2017-04-13;

6.9.4. „Savivaldybėje 2017-04-11 gautas UAB [...] prašymas „Dėl visuomenės informavimo apie numatomą statinių (jų dalių) projektavimą“.“ Savivaldybė informaciją paskelbė 2017-04-13.

6.10. Patikrinus Savivaldybės interneto pirmąjį puslapį, nustatyta, kad šiuo metu informacija apie parengtus projektinius sprendinius skelbiama pirmajame puslapyje (informacija apie projektinius pasiūlymus, Plytų g. 15, Palangoje, paskelbta 2018-01-12). Šią informaciją galima rasti ir skiltyje „Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant/2018 m.“.

6.11. Savivaldybės interneto svetainės skiltyje „Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant“ informacija apie projektinius pasiūlymus skelbiama nuo 2014 metų (išskiriant 2014, 2015, 2016, 2017 ir 2018 metus).

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. *Vietos savivaldos įstatyme* reglamentuojama:

7.1.1. *4 straipsnis* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...]; 6)

savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus; [...] 15) viešumo. Savivaldybė savo interneto svetainėje teikia ir nuolat atnaujina šio įstatymo numatytą informaciją, [...] ir kitą informaciją, susijusią su savivaldybės veikla.“

7.1.2. 6 *straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas; [...]“

7.2. *Statybos įstatymo 37 straipsnyje* reglamentuojama: „Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) privalo informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą, kai Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnyje nustatytais atvejais neparengti vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir statyba konkrečiame žemės sklype leidžiama. Visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių sąrašus (nurodant paskirtį), informavimo ir visuomenės dalyvavimo svarstant statinių ir statinių dalių projektinius pasiūlymus tvarką nustato aplinkos ministras.“

7.3. *Aplinkos ministro 2016-11-07 įsakymu Nr. DI-738 patvirtintame statybos techniniame reglamente STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“* (toliau vadinama – STR) reglamentuojama:

„60. Statytojas apie Reglamento 4 priede nurodyto visuomenei svarbaus statinio ar statinio dalies numatomą projektavimą, apie numatomą statinio ar statinio dalies projektavimą Teritorijų planavimo įstatymo [5.12] 20 straipsnyje nustatytais atvejais (toliau šiame skyriuje - statiniai), parengtus šių statinių projektinius pasiūlymus teikia prašymą savivaldybės administracijos direktoriui (jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui) apie tai informuoti visuomenę. Prašyme nurodoma ar statytojas kartu su savivaldybės administracijos direktoriaus (jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo) pritarimu projektiniams pasiūlymams, pageidauja gauti specialiuosius reikalavimus [5.1]. Su prašymu teikiami į kompiuterinę laikmeną įrašyti projektiniai pasiūlymai, projektinių pasiūlymų vaizdinė informacija, 61 punkte nurodyti duomenys apie statinius ar jų dalis ir dokumentai, pagrindžiantys, kad projektiniai pasiūlymai suderinti su Statybos įstatymo [5.1] 14 straipsnio 1 dalies 13 ir 15 punktuose nurodytais asmenimis. Šis reikalavimas taikomas rengiant naujų statinių ir rekonstruojamų statinių ar statinių dalių projektinius pasiūlymus, taip pat statinių ar jų dalių paskirties keitimo projektinius pasiūlymus. [...].

61. ***Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) statytojo prašymą ir pateiktus dokumentus per 3 darbo dienas nuo jų gavimo kartu su pranešimu paskelbia (pateikia nuorodą) savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje.*** Statytojas, po pranešimo paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje, per 3 darbo dienas privalo įrengti prie statybos sklypo ribos stendą su šiame punkte išvardinta informacija arba šią informaciją registruotais laiškais pateikti kaimyninių [5.22] žemės sklypų valdytojams, naudotojams, daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų valdytojams. Prie statybos sklypo ribos įrengtą stendą privaloma laikyti ne mažiau kaip 10 darbo dienų nuo stendo prie statybos sklypo ribos įrengimo dienos. Savivaldybės interneto svetainėje paskelbtame pranešime, stende ir (ar) registruotuose laiškuose nurodoma: 61.1. statinių statybvietės adresas Nekilnojamojo turto registre ar kadastre arba žemės sklypo geografinės koordinatės; 61.2. statinių esama ir (ar) numatoma pagrindinė naudojimo paskirtis, statinių tipai, statinių išdėstymo sklype su gretima urbanistine aplinka vizualizacija (kai ji parengta). Rengiant pastato (jo dalies) projektinius pasiūlymus, statinių išdėstymo sklype su gretima urbanistine aplinka vizualizacija privaloma; 61.3. projektinius pasiūlymus parengusio projektuotojo (juridinio ar fizinio asmens) įgalioto atstovo (-ų), galinčio informuoti apie projektinius pasiūlymus, vardas, pavardė, elektroninio pašto adresas ir telefono numeris; projektinius pasiūlymus parengusio statinio architekto (autoriaus) (vardas, pavardė,

elektroninio pašto adresas). Jei projektinių pasiūlymų autorystė priklauso fizinių asmenų grupei - statinio architektų (autorių) vardai, pavardės, elektroninio pašto adresai); 61.4. statytojas (fizinio asmens vardas, pavardė, juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens buveinės adresas, elektroninio pašto adresas, telefono numeris); 61.5. susipažinimo su projektiniais pasiūlymais adresas, telefono numeris ir laikas, savivaldybės interneto svetainės adresas. Visuomenei susipažinti su projektiniais pasiūlymais skiriama ne mažiau kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo savivaldybės interneto svetainėje paskelbimo dienos; 61.6. informacija, iki kada ir kaip iki viešo susirinkimo visuomenės atstovai projektuotojui gali teikti pasiūlymus dėl projektinių pasiūlymų; 61.7. kur ir kada vyks viešas susirinkimas (adresas, laikas). 62. Projektiniai pasiūlymai, gavus statytojo prašymą nutraukti visuomenės susipažinimo su projektiniais pasiūlymais procedūras, nebe viešinami.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

8. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimai:

8.1. **2004-12-13** – „Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad savivaldybės pagal Konstitucijos ir įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai. Savivaldybių savarankiškumas ir veiklos laisvė pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją – konstituciniai principai (Konstitucinio Teismo 2002-12-24 nutarimas). Konstitucijos nuostata, kad savivaldybės pagal Konstitucijos bei įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai, vertintina kaip šių vietos bendruomenių dalyvavimo valdant šias teritorijas garantija (Konstitucinio Teismo 2001-06-28, 2002-12-24 nutarimai). Kartu pažymėtina, jog Konstitucijos 120 straipsnio 2 dalies nuostatos, kad savivaldybės veikia laisvai ir savarankiškai, negalima atsieti nuo toje pačioje dalyje įtvirtintos nuostatos, kad **savivaldybių veikimo laisvė ir savarankiškumas yra saistomi Konstitucijoje bei įstatymuose apibrėžtos jų kompetencijos** (Konstitucinio Teismo 2000-06-13, 2002-12-24 nutarimai).

Pagal Konstituciją negalima nustatyti tokio teisinio reguliavimo, kuriuo būtų paneigiama galimybė savivaldybėms įgyvendinti savo kompetenciją, tiesiogiai įtvirtintą Konstitucijoje. Jeigu Konstitucijoje **ar įstatymuose tam tikros funkcijos yra priskirtos savivaldybėms, tai savivaldybės ir vykdo šias funkcijas ta apimtimi, kuria šios yra joms priskirtos**. [...] Tačiau pabrėžtina, kad ir tos funkcijos, kurios priklauso išimtinai savivaldybėms, yra reglamentuojamos įstatymais. Nė viena iš šių funkcijų nereiškia, kad savivaldybės atitinkamoje srityje yra absoliučiai savarankiškos (Konstitucinio Teismo 2002-12-24 nutarimas)“;

8.2. **2008-10-30** – „[...] [...] valstybės institucijos, priimdamos sprendimus [...], privalo laikytis Konstitucijos normų ir principų ir jokiais aplinkybėmis negali veikti *ultra vires*, t. y., viršydamos savo įgaliojimus. Valstybės institucijų ar pareigūnų veikimas *ultra vires* negali būti be išlygų tapatinamas su pačios valstybės veikimu. [...]“

9. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (arba toliau vadinama – LVAT) formuojama praktika:

9.1. **2012-03-01 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1605/2012**) – „[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999-05-11, 2004-12-13 nutarimai, 2004-11-05 išvada). **Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms** (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005-05-31 nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). VAĮ 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų

veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat *teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą*; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. VAI 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei *gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.)*“;

9.2. „Teisėjų kolegija [...] pastebi, jog valdžios institucijų sistema yra sukurta taip, kad kiekviena institucija turi jos paskirtį atitinkančias priskirtas funkcijas, kompetenciją, kurių privalo laikytis. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą (toliau – ir VAI) viešojo administravimo subjektai savo veikloje, be kita ko, privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu, reiškiančiu, kad šių subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti įstatymuose, bei nepiktnaudžiavimo valdžia principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint įstatymų suteiktų reikiamų įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus siekiant kitų, negu įstatymų nustatyta, tikslų (3 straipsnio 1, 4 punktai.). Pagal viešojoje teisėje veikiančią teisėtumo principą viešojo administravimo subjektai privalo veikti tik įstatymo jiems suteiktų įgaliojimų ribose, o veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. lapkričio 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-906/2009, 2010 m. spalio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-1229/2010).“

Tyrimo išvados

10. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, konstatuotina:

10.1. Vietos savivaldos įstatyme yra nustatyti principai, kuriais savivaldybės turi vadovautis savo veikloje; tai *savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo* (Savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus); *viešumo* (Savivaldybė savo interneto svetainėje teikia ir nuolat atnaujina šio įstatymo numatytą informaciją, ir kitą informaciją, susijusią su savivaldybės veikla) (pažymos 7.1.1 punktas);

10.2. vadovaujantis Statybos įstatymo nuostatomis (pažymos 7.2 punktas), Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas) privalo informuoti visuomenę apie numatomą visuomenei svarbių statinių ir statinių dalių projektavimą, apie numatomą statinių ir statinių dalių projektavimą. Šią informaciją Savivaldybės administracijos direktorius (jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas), statytojo prašymą ir pateiktus dokumentus per 3 darbo dienas nuo jų gavimo kartu su pranešimu paskelbia (pateikia nuorodą) *savivaldybės interneto svetainės pirmajame puslapyje* (pažymos 7.3 punktas);

10.3. *nagrinėjamu atveju*:

10.3.1. Pareiškėjas skundžiasi, jog Savivaldybės interneto puslapyje nesudaromos galimybės gyventojams greitai rasti informaciją apie Palangos mieste statomų statinių projektinius pasiūlymus, dėl ko yra ribojama jų teisė susipažinti su projektiniais pasiūlymais, teikti pastabas, pasiūlymus;

10.3.2. nustatyta, kad Savivaldybė 2017-02-23 raštu Asociacijai pranešė, jog informacija apie „numatomą statinių projektavimą“ skelbiama Savivaldybės interneto svetainės skiltyje (nuorodoje) „Teritorijų planavimas/Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą“

ir visuomenės dalyvavimas svarstant/ 2017 m.“. Taigi, Savivaldybė minimą informaciją skelbė pažeidžiant STR nuostatas, t. y., ne pirmajame Savivaldybės interneto svetainės puslapyje.

Pažymėtina, jog Savivaldybė Seimo kontrolieriui pateikė informaciją (2017-04-25), kad šią klaidą ištaisė ir šiuo metu visa iš statytojų gauta informacija apie numatomus statyti statinius, vadovaujantis galiojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka (pažymos 7.3 punktas), skelbiama pirmajame Savivaldybės interneto svetainės puslapyje. Atkreiptinas dėmesys, kad, 2018-01-12 patikrinus Savivaldybės interneto svetainės pirmąjį puslapyje, rasta pateikta informacija apie projektinius pasiūlymus, Plytų g. 15, Palangoje (pažymos 6.10 punktas);

10.3.3. Seimo kontrolieriui Savivaldybė pateikė informaciją, kad jokie įrašai apie projektinius pasiūlymus, pateiktus statytojų Savivaldybei iki 2017-03-06, nebuvo pašalinti. Pažymėtina, kad Seimo kontrolierius negali nei paneigti, nei patvirtinti šios informacijos.

11. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad Pareiškėjo nurodoma problema dėl tinkamo statytojų pateiktų projektinių pasiūlymų skelbimo buvo išspręsta, šiuo metu minima informacija skelbiama pirmajame Savivaldybės interneto svetainės puslapyje; gyventojai turi galimybę greitai susipažinti su numatomais statyti statiniais ir laiku reaguoti – teikti pastabas, pasiūlymus, taigi, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalies nuostatomis („Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžia gera valia“), Pareiškėjo skundo tyrimas nutrauktinas.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia asociacijos „A“ vadovo X skundo dėl Palangos miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys